

Tebliğ ve tecdid üzerine

“Merak” rumuzlu okuyucumuz: Tebliğ ve tecdid kavramlarını açıklar mısınız?”

Tebliğ, kelime olarak ulaştırmak, bildirmek, haberdar etmek demektir. Dinî bir terim olarak ise dinin emir ve yasaklarını bilen kimselerin bilmeyen kimselere ulaştırması demektir.

Tebliğ vazifesi başlangıçta peygamberlerin görevidir. Hatta sıfatıdır. Peygamberden sonra ise, peygamber tebliği ile aydınlanmış, dine doğru biçimde inanan herkesin sorumluluğunda olan bir görevdir. Kur’ân-ı Kerim’de bu görev, “emr-i bilmaruf ve’n-neh-y-i an’il-münker” (iyiliği emretmek ve kötülükten sakındırmak) adıyla yer alır: “Sizden, hayra çağırان, iyiliği emreden ve kötülükten men eden bir topluluk bulunsun. İşte kurtuluşa erenler onlardır.”¹

Keza yine Kur’ân, “Onlar, Allah’a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler, hayır işlerinde birbirleriyle yarışırان. İşte onlar salihlerdendir.”² “Mü’min erkekler ve mü’min kadınlar birbirlerinin dostlarıdır. İyiliği emreder, kötülükten alıkoyarlar. Namazı dosdoğru kılar, zekâtı verirler. Allah’a ve Resûlüne itaat ederler. İşte bunlara Allah merhamet edecektir. Şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.”³ buyurmakla tebliğin bütün İslâm ümmeti için önemli bir görev olduğunu hatırlatıyor.

Müslüman, Allah’ın yoluna hikmetle ve güzel öğütle çağırılmakla da yükümlüdür. Kur’ân buyuruyor ki: “(Ey Muhammed!) Rabbinin yoluna, hikmetle, güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et. Şüphesiz senin Rabbin, kendi yolundan sapanları en iyi bilendir. O, doğru yolda olanları da en iyi bilendir.”⁴

Tecdid kavramına gelince... Kelime olarak yenileme, yeni yorum getirme, dinin bütün değerlerini asrın anlayışına göre yeniden yorumlama demektir. Dinî bir terim olarak ise, çağın saptığı dalâlet ve bid’at fikirlerine ve hareketlerine karşı İslâmiyet’i aynı çağın anlayışı ile öze ve asl’a uygun şekilde yorumlama demektir. Mehmet Akif Ersoy’un ifadesiyle Kur’ân’ı asrın idrakine sunma hareketidir.

İslâmiyet son din ve İslâm Peygamberi Hazret-i Muhammed (asm) son peygamber olduğuna göre, Hazret-i Muhammed’den (asm) sonra peygamber gelmeyecektir.

Fakat İslâmiyet'i her çağın anlayışına uygun şekilde anlatan her çağda yeni mücedditler gelecektir. Buna Peygamber Efendimiz (asm) şu hadisiyle işaret ediyor: "Ümmetinden her yüz senede bir din-i mübin-i İslam'ı yenileyen mücedditler gelecektir."

Mücedditler yeni din ihdas etmezler. Yeni hüküm getirmezler. Dinî yorumlarken ayet ve hadislerin ruh-u aslisini esas alırlar. Çağın anlayışına uygun yeni yaklaşım biçimleri ile dini anlatırlar. Böylece Allah'ın dinî, her çağda sapma eğilimlerine karşı korunmuş olur. Dinî korumak esasen Allah'ın taahhüdüdür. Kur'ân'da zikredilen: "Kur'ân'ı Biz indirdik ve O'nu koruyacak olan da Biziz." âyeti dinin her çağdaki dalâlet fırtınalarına karşı korunacağını bildiriyor.

Yüce İslâm Dinî, her çağda Allah'ın görevlendirdiği mücedditlerle korunagelmıştır.

İslâm'ın nüzul ettiği günden bugüne bin dört yüz küsur yıldan beri her yüz yılda bir gelerek, İslâm'ı kendi çağının idrakine sunan müceddidlerin sonuncusu Bediüzzaman Said Nursî'dir. Bediüzzaman Said Nursî 1878 yılında Bitlis'e bağlı Hizan nahiyesinin Nurs köyünde doğdu. 1960 yılında Urfa'da vefat etti. Bediüzzaman geride 6000 sayfayı aşkın Risâle-i Nur Külliyyatı adıyla Kur'ân hakikatlerini asrın idrakine sunan eserler bıraktı. Bediüzzaman bu eserlerinde materyalist felsefenin ürettiği ve bir salgın halinde bütün dünyayı etkileyen maddecilik ve inançsızlık hastalığı karşısında Kur'ân'ın terü taze iman esaslarını pozitif yaklaşımlarla izah ve ispat etti. İman esaslarının temellerini teşkil eden ayetleri asrın anlayacağı üslupta tefsir etti.

Dipnotlar:

1- Al-i İmran Suresi: 104

2- Al-i İmran Suresi: 114

3- Tevbe Suresi: 71

4- Nahl Suresi: 125